

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Tiesāšanās Procedūras](#) > [Civillietas](#) > [Tiesas Spriedumu Atzišana Un Izpilde](#) > [Kā Panākt Tiesas Nolēmuma Izpildi](#) > Lithuania

Kā panākt tiesas nolēmuma izpildi

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Ar sprieduma izpildes panākšanu saprot tiesvedības pusēm ar spriedumu uzlikto pienākumu īstenošanu, t.i., puses sprieduma izpildes nolūkā veic tajā noteiktās darbības. Atsevišķiem spriedumiem nav nepieciešama īpaša izpildes panākšana, piemēram, spriedumiem par tiesisko attiecību atzīšanu un apturēšanu, grozīšanu vai izveidošanu. Spriedumu var izpildīt, pamatojoties uz pušu labticību, t.i., bez izpildes panākšanas pasākumiem, vai piespiedu kārtā. Ja persona, pret ko pieņemts spriedums, nepilda to labticīgi, kreditors, kurš vēlas panākt sprieduma izpildi, ir tiesīgs vērsties tiesā par izpildes rīkojuma izdošanu un to nodot tiesu izpildītājam.

Tiesu izpildītāji ir valsts pilnvarotas personas, kuras pēc kreditora lūguma var rīkoties, izmantojot piespiedu izpildes pasākumus, lai panāktu labticīgi neizpildītu spriedumu izpildi.

Spriedumu izpildes panākšanu reglamentē Lietuvas Republikas Civilprocesa kodeksa VI daļa ("Izpildes panākšanas procedūra") un tieslietu ministra 2005. gada 27. oktobra rīkojums Nr. 1R-352, ar ko apstiprina norādes spriedumu izpildes panākšanai (turpmāk "Norādes"). Konkrēti spriedumu izpildes panākšanu reglamentējoši noteikumi var būt paredzēti arī citos tiesību aktos.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Spriedumu izpildes panākšanu nodrošina tiesu izpildītāji.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Uz sprieduma pamata izdoto izpildu dokumentu tiesu izpildītājam izpildes panākšanai iesniedz persona, kurai ir tiesības to darīt, proti, prasītājs vai tā pārstāvis. Ja izpildu dokumentu tiesu izpildītājam iesniedz prasītāja pārstāvis, tiesību aktos noteikts, ka pārstāvja tiesībām tiesību nodošanas veidā jābūt nostiprinātām pilnvarā, kas izdota un noformēta tiesību aktos noteiktajā kārtībā, proti, pilnvarām, ko iesniedz fiziskas personas, jābūt notariāli apliecinātām, savukārt juridiskās personas pārstāvja iesniegto pilnvaru var apstiprināt attiecīgā juridiskās personas struktūra. Ja izpildu dokumentu tiesu izpildītājam iesniedz advokāts vai tā palīgs, šim advokātam vai tā palīgam jāiesniedz tiesu izpildītājam arī rakstisks līgums ar klientu vai cits dokuments, kurā norādītas viņa tiesības un pienākumi, tostarp to tvērumi. Izpildu dokumenti naudas piedziņai tiek sadalīti tiesu izpildītājiem, izmantojot Tiesu izpildītāju informācijas sistēmu un ievērojot Norādēs noteikto kārtību: proporcionāli visiem tiesu izpildītājiem, kuri strādā darbības teritorijā, ņemot vērā Norādēs noteiktās izpildu dokumentu kategorijas un piedzenamās summas un nodrošinot, ka jauns izpildu dokuments piedziņai no konkrēta parādnieka tiek piešķirts tiesu izpildītājam, kurš jau veic piedziņu no šā paša parādnieka, izņemot gadījumus, kad jaunais izpildu dokuments nav piemērojams konkrētā tiesu izpildītāja darbības teritorijā. Triju darbdienu laikā pēc izpildu dokumenta saņemšanas vai nekavējoties steidzamas izpildes panākšanas gadījumos tiesu izpildītājam ir jāpārbauda, vai nepastāv acīmredzams pamatojums izpildu dokumenta nepieņemšanai un

izpildes panākšanas procesa nesākšanai.

3.2 Galvenie noteikumi

Izpildu dokumentu tiesu izpildītājam izpildes panākšanai var iesniegt prasītājs vai tā pārstāvis, vai iestāde vai amatpersona, kas izdevusi izpilddokumentu. Ja parādnieks ir fiziska persona, tiesu izpildītājs veic izpildu dokumenta izpildes panākšanu atbilstoši šīs personas dzīvesvietai, darba vietai vai tās mantas atrašanās vietai. Ja parādnieks ir juridiska persona, tiesu izpildītājs veic izpildu dokumenta izpildes panākšanu parādnieka juridiskajā adresē vai tur, kur atrodas tā manta.

Izpildu dokuments jāiesniedz izpildes panākšanas iesniegumiem piemērojamā noilguma termiņā. Spriedumos balstītus izpildu dokumentus var iesniegt izpildes panākšanai piecu gadu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā. Termiņš, kurā jāiesniedz spriedumos balstīti izpildu dokumenti, kas ir nekavējoties izpildāmi, tiek uzskaitīts no pirmās dienas pēc sprieduma pieņemšanas.

Izpildu dokuments tiek pieņemts izpildei, kad prasītājs samaksā tiesu izpildītājam ar izpildes panākšanas procesu saistītos administratīvos izdevumus. Atkarībā no prasītāja — fiziskas personas — finanšu stāvokļa tiesu izpildītājs var atbrīvot no visu izpildes panākšanas procesa izdevumu vai to daļas segšanas vai atlikt to samaksu līdz šā procesa pabeigšanai.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

Izpildes panākšanas pasākumos ietilpst:

1. piedziņa no parādnieka līdzekļiem un mantas vai īpašuma tiesībām;
2. piedziņa no parādnieka mantas un naudas, kas ir citu personu rīcībā;
3. aizliegums citām personām nodot parādniekam naudu vai mantu vai izpildīt citas saistības parādnieka vārdā;
4. parādnieka tiesības apliecināšanu dokumentu konfiskācija;
5. piedziņa no parādnieka algas, pensijas, dotācijām vai citiem ienākumiem;
6. atsevišķu spriedumā minēto priekšmetu konfiskācija parādniekam un to nodošana prasītājam;
7. parādnieka mantas pārvaldīšana un ieņēmumu izmantošana piedziņai;
8. parādnieka pienākums veikt noteiktas darbības vai atturēties no to veikšanas;
9. pretprasību ieskaits;
10. citi tiesību aktos noteiktie pasākumi.

Vienlaikus var piemērot vairāk nekā vienu izpildes panākšanas pasākumu.

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Ja parādnieks ir fiziska persona, piedziņa tiek vērsta uz šādu mantu:

- hipotēkām un ķīlām, ja piedziņa tiek veikta hipotēkas kreditora vai ķīlas turētāja labā;
- parādniekam piederošu naudu, īpašuma tiesībām, vērtspapīriem, darba samaksu, algu, dotācijām vai citiem ienākumiem vai kustamo mantu;
- parādniekam piederošu nekustamo īpašumu;
- parādniekam piederošu lauksaimniecības zemi, ja parādnieka pamata saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība;
- parādnieka dzīvesvietu, kurā viņš dzīvo.

Ja parādnieks ir juridiska persona, piedziņa tiek vērsta uz šādu mantu:

- hipotēkām un ķīlām, ja piedziņa tiek veikta hipotēkas kreditora vai ķīlas turētāja labā;
- naudu, īpašuma tiesībām, vērtspapīriem, rūpniecības precēm un citu kustamu un nekustamu mantu, ko tieši neizmanto vai kas nav pielāgota tiešai izmantošanai ražošanas procesā, izņemot administratīvās telpas;
- citu mantu;
- ražošanai nepieciešamo nekustamo īpašumu, kā arī izejvielām un materiāliem, mašīnu tehniku, iekārtām un citiem ražošanas līdzekļiem, ko tieši izmanto ražošanā.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Izpildes panākšanas pasākumi un procedūras atšķiras atkarībā no tā, vai tiek panākta monetāru vai nemonetāru saistību izpilde, kā arī no tā, vai piedziņa tiek vērsta uz parādnieka naudas līdzekļiem, ienākumiem vai citu mantu.

Ja tiek veikta monetāru saistību izpildes panākšana un piedziņa vērsta uz parādnieka naudas līdzekļiem, kas atrodas kredītiestādēs, maksājumu vai elektroniskās naudas iestādēs, tiesu izpildītājs šīm iestādēm ar skaidras naudas ierobežojumu informācijas sistēmas starpniecību nosūta rīkojumu ierobežot parādnieka naudas līdzekļu izmantojumu vai piespiedu kārtā debitēt parādnieka naudas līdzekļus parāda un izpildes panākšanas procesa izdevumu segšanai.

Ja tiesu izpildītājs konstatē, ka parādnieka naudas līdzekļi vai cita manta atrodas trešo personu valdījumā (tiesu izpildītājs ir tiesīgs iegūt šo informāciju, kā arī informāciju par to, vai trešām personām ir pienākums izmaksāt parādniekam naudas līdzekļus vai nodot parādniekam citu mantu), šie līdzekļi tiek arestēti.

Ja tiek veikta monetāru saistību izpildes panākšana un piedziņa vērsta uz parādnieka ienākumiem, tiesu izpildītājs izpildu dokumentu nodod parādnieka darba devējam vai citai personai, kas veic maksājumus parādniekam. No parādnieka algas un tai pielīdzināmiem pabalstiem tiek ieturēta noteikta parādnieka ienākumu daļa līdz pilnīgai nesamaksātās summas piedziņai.

Ja tiek veikta monetāru saistību izpildes panākšana un piedziņa vērsta uz parādnieka mantu, tā tiks arestēta un pārdota. Piedziņu nevar vērst uz parādnieka mantu, ja parādnieks tiesu izpildītājam sniedz pierādījumus, ka naudas piedziņa iespējama 6 mēnešu laikā vai, ja piedziņa tiek veikta no parādnieka pēdējās dzīvesvietas, kurā viņš dzīvo, 18 mēnešu laikā, veicot tiesību aktos noteiktās summas ieturējumus no parādnieka ienākumiem. Piedziņu var vērst uz parādnieka dzīvesvietu, kurā viņš dzīvo, tikai tad, ja piedziņas summa pārsniedz 4000 EUR. Pēc parādnieka vai viņa ģimenes locekļu lūguma pēc tam, kad dzīvoklim vai mājai ir piemērots aresta orderis, lai atgūtu nesamaksātās summas par elektroenerģijas un komunālajiem maksājumiem un citiem pakalpojumiem, tiesa var nolemt, ka piedziņu nevar veikt no pēdējā dzīvokļa, mājas vai to daļas, kurā attiecīgajām personām ir jādzīvo. Šādā gadījumā tiesa var ņemt vērā bērnu, personu ar invaliditāti un nelabvēlīgā situācijā esošu grupu finansiālo stāvokli un intereses.

Parādnieka mantas arests ir īslaicīgs īpašumtiesību vai atsevišķas īpašumtiesību sastāvdaļas (pārvaldīšanas, lietošanas vai rīkošanās tiesību) aizliegums vai ierobežojums, ko piemēro parādnieka mantai.

Arestu var veikt tiesa vai tiesu izpildītājs.

Tiesa veic mantas arestu, pieņemot lēmumu, kas paredz pagaidu aizsardzības pasākumu īstenošanu. Arestēto naudas līdzekļu summa nedrīkst pārsniegt prasības summu. Tiesa šādu lēmumu var atcelt pēc attiecīgo personu lūguma vai atsevišķos gadījumos pēc pašas iniciatīvas. Kad tiesa ir izskatījusi lietu un noraidījusi prasību, pagaidu aizsardzības pasākumi paliek spēkā līdz tās lēmuma spēkā stāšanās brīdim, un, ja pēc pagaidu aizsardzības pasākumu piemērošanas prasība tiek izpildīta, pagaidu aizsardzības pasākumus piemēro līdz brīdim, kad tās lēmums ir īstenots.

Tiesu izpildītājam, kurš īsteno izpildu lēmumu, arestējot parādnieka mantu, jāparaksta aresta orderis. Tiesu izpildītājs var atsaukt aresta orderi tikai tad, ja ir veicis arestu. Tiesu izpildītāja arestētās parādnieka mantas vērtība nedrīkst būtiski pārsniegt summu, kas nepieciešama piedzenamās summas un izpildes panākšanas procesa izdevumu segšanai.

Mantas likvidācija ir parādniekam vai nodrošinājuma sniedzējam piederošās arestētās mantas piespiedu pārdošana izolē, izmantojot uzņēmumus, kas nodarbojas ar mantas tirdzniecību vai konvertēšanu, to nodošana prasītājam, pārdošana parādnieka ieteiktam pircējam vai jebkura cita tiesību aktos paredzēta likvidācijas procedūra. Atkarībā no aresta pamatojuma un attiecīgās mantas veida arestēto mantu tiesību aktos noteiktajā kārtībā likvidē tiesu izpildītājs, Valsts nodokļu inspekcijas nodaļas vai brokeri un uzņēmumi, kas nodarbojas ar vērtspapīru publisko tirdzniecību.

Izolē tiek likvidēti parādnieka nekustamie īpašumi un cita tiesību aktos noteiktajā kārtībā reģistrēta manta, kuras vērtība pārsniedz 2000 EUR, kā arī cita kustamā manta, kuras vienības vērtība pārsniedz 30 000 EUR. Pārējo mantu var likvidēt citos veidos. Pārdošanas izsole notiek elektroniski.

Parādniekam ir tiesības pirms izsoles sākuma atrast pircēju pārdodamajai mantai. Ja parādnieks atrod pircēju mantai, tā tiek pārdota parādnieka atrastajam pircējam. Mantu var pārdot parādnieka atrastajam pircējam par summu, kas nav mazāka par aresta orderī norādīto mantas vērtību, vai par mazāku summu, kas ir pietiekama parādu un izpildes panākšanas procesa izdevumu segšanai pilnā apmērā.

Arestētās mantas likvidācija dzēš jebkādus šīs mantas arestus.

Ja izpildu dokumenti tiek izdoti attiecībā uz parādnieka un kreditora pretpasībām, tiesu izpildītājs veic summu ieskaitu noteiktā kārtībā. Ja ir iespējams atgūt pilnu summu, veicot ieskaitu noteiktajā kārtībā, citi izpildes panākšanas pasākumi netiek īstenoti. Ieskaitu nevar izmantot uzturlīdzekļu piedziņas procesā.

Nemonetārai saistību izpildes panākšanai piemērojamās konkrētās prasības ir noteiktas tiesību aktos.

Izpildot spriedumu par bērnu aizgādības tiesību nodošanu, tiesu izpildītājs izpildes panākšanas darbības veic personas, kurai bērns tiek nodots, un par bērnu tiesību aizsardzību atbildīgās iestādes pārstāvja klātbūtnē. Ir jānodrošina bērna tiesību aizsardzība.

Ja prasītājam tiek piešķirti atsevišķi spriedumā minētie priekšmeti, tiesu izpildītājs konfiscē šos priekšmetus parādniekam un nodod tos prasītājam.

Saskaņā ar spriedumu dzīvojamās telpās var izmitināt (vai izlikt no tām) tikai tās personas, kuras norādītas izpildu dokumentā. Nepieciešamības gadījumā var tikt lūgta policijas palīdzība.

Ja spriedums, ar ko parādniekam uzliek pienākumu veikt vai izbeigt noteiktas darbības, kas nav saistītas ar mantas vai naudas līdzekļu nodošanu, netiek izpildīts, tiesu izpildītājs par to sagatavo paziņojumu. Dokuments tiek nosūtīts izpildes panākšanas vietas rajona tiesai, kas savukārt uzdod piemērot spriedumā noteiktās sekas (proti, ja atbildētājs nav izpildījis spriedumu noteiktajā termiņā, prasītājs būs tiesīgs veikt darbības vai pasākumus, lai nodrošinātu darbību izbeigšanu uz atbildētāja rēķina un vienlaikus piedzītu no atbildētāja nepieciešamos izdevumus); ja spriedumā nav noteiktas sekas, tiesa izskatīs jautājumu par sprieduma izpildes panākšanas kārtības grozīšanu.

Ja spriedumā minētās darbības var veikt vai izbeigt tikai atbildētājs un tas nepilda spriedumu, atbildētājam var piemērot naudas sodu par labu prasītājam un noteikt jaunu sprieduma izpildes termiņu. Naudas soda samaksa neatbrīvo parādnieku no pienākuma veikt vai izbeigt spriedumā minētās darbības.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Spriedumos balstītus izpildu dokumentus var iesniegt izpildes panākšanai piecu gadu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā. Termiņš, kurā jāiesniedz spriedumos balstīti izpildu dokumenti, kas ir nekavējoties izpildāmi, tiek uzskaitīts no pirmās dienas pēc sprieduma pieņemšanas. Izpildu dokumentus par atjaunošanu darbā var iesniegt izpildei viena mēneša laikā no pirmās dienas pēc sprieduma pieņemšanas.

Atkarībā no attiecīgā lēmuma, ja tiek pieprasīti periodiski maksājumi, izpildu dokumenti ir spēkā visu periodu, par kuru maksājumi tiek piespriesti, un termiņu, kurā tie jāiesniedz izpildei, sāk uzskaitīt jebkurā datumā, kurā beidzas maksājuma termiņš.

Piespiedu kārtībā izpildāmo amatpersonu vai iestāžu lēmumu izpildes panākšanai var noteikt konkrētus termiņus.

Ja izpildu dokumenta iesniegšanas termiņš tiek pagarināts tādu iemeslu dēļ, kurus tiesa uzskata par būtiskiem, tiesa var to atkārtoti pagarināt, izņemot tiesību aktos paredzētos izņēmuma gadījumos, kuros termiņu pagarināt nedrīkst.

Tiesu izpildītāja īstenotie izpildes panākšanas pasākumi ir spēkā līdz brīdim, kad tos atceļ tiesu izpildītājs. Ja tiek apstrīdēta tiesu izpildītāja rīcības likumība un tiesa atzīst, ka pārsūdzība ir pamatota vai daļēji pamatota, tiesa, kas izskata pārsūdzību, var atcelt īstenotos pasākumus vai to daļu.

Mantas arests vai citi tiesas noteiktie pagaidu aizsardzības pasākumi būs spēkā līdz brīdim, kad tos atcels (aizstās ar citu pasākumu) tiesa, kas tos noteikusi, vai pārsūdzības gadījumā — līdz tos atcels augstākas instances tiesa.

Arestētās mantas likvidācija dzēš jebkādu šīs mantas arestus.

Sk. arī atbildi uz 3.2. punktu.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Pārsūdzību par tiesu izpildītāju veiktajām procesuālajām darbībām var iesniegt ne vēlāk kā 20 dienu laikā no dienas, kad sūdzības iesniedzējs uzzināja vai tam bija jāuzzina par attiecīgās darbības veikšanu vai atteikšanos to veikt, bet ne vēlāk kā 90 dienu laikā no attiecīgās darbības veikšanas dienas. Pārsūdzību iesniedz tiesu izpildītājam. Tiesu izpildītājam pārsūdzība ir jāizskata piecu darbdienu laikā. Ja tiesu izpildītājs pilnīgi vai daļēji atsakās apmierināt pārsūdzību, to kopā ar tiesu izpildītāja rīkojumu pārsūta tiesu izpildītāja birojam piekritīgajai rajona tiesai.

Tiesas īstenotos pasākumus var atcelt vai grozīt tā pati tiesa vai augstākas instances tiesa pārsūdzības gadījumā.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Sk. arī atbildi uz 3.2. punktu.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

Lapa atjaunināta: 11/07/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.